

FM: Mazumtirdzniecības apjomu pieaugums novembrī pārsniedz 10%

Publicēts: 29.12.2022.

[Jaunami](#)

[Mazumtirdzniecība](#)

[Tautsaimniecības analīze](#)

Šā gada novembrī mazumtirdzniecības apjomi Latvijā gada griezumā turpina palielināties un bija par 10,7% lielāki salīdzināmās cenās, kas ir lielākais pieaugums kopš šā gada marta, liecina jaunākie Centrālās statistikas pārvaldes dati. Pieaugumu novembrī nodrošināja galvenokārt nepārtikas preču tirdzniecība. Līdzīgi kā šā gada oktobrī, arī novembra pieaugums daļēji saistāms ar tirdzniecības ierobežojumiem 2021. gada oktobrī un novembrī, kuru rezultātā mazumtirdzniecības apjomi tad saruka, veidojot zemu bāzi.

Šā gada vienpadsmit mēnešos mazumtirdzniecības nozare augusi par 4,7%, tajā skaitā nepārtikas preču noiets pieaudzis par 9,5%, pārtikas – par 1,1%, bet tirgotie degvielas apjomi palikuši teju nemainīgi (+0,1%).

Nozīmīgu 23,3% apjomu pieaugumu novembrī uzrādīja nepārtikas preču grupa, kas ir lielākais pieaugums kopš šā gada janvāra. Tostarp lielākie pieaugumi apģērbiem un apavu (94,4%), kultūras un atpūtas preču (57,3%), būvmateriālu un santehnikas (44,4%), informācijas un komunikācijas iekārtu (19,8%), mājsaimniecības elektroierīču (16,7%) mazumtirdzniecības apjomos, kā arī par 15,6% pieaugusi tirdzniecība tirgos un stendos. Taču tirdzniecība attālināti un pa pastu ierobežojumu apstākļos pērn veikta lielākos apjomos un šā gada novembrī ir sarukusi par 14,5%.

Tikmēr pārtikas preču noiets sarūk otro mēnesi pēc kārtas un novembrī samazinājies par 3%. Tirdzniecības ierobežojumi pērn pārtikas preču noieta ietekmēja vismazāk un apjomu samazinājumi nebija novērojami, bet šā gada novembrī noieta sarukumu izraisa galvenokārt cenu pieaugums, kas visvairāk ietekmē maznodrošinātās personas un iedzīvotājus ar zemiem ienākumiem.

Iedzīvotāju izdevumi par mājokli, tajā skaitā par apkuri, novembrī vēl nav būtiski palielinājušies, jo oktobris laikapstākļu ziņā bijis silts mēnesis. Taču novembrī gaisa temperatūra jau bijusi krietni zemāka, kas liecina, ka decembrī vidējam Latvijas iedzīvotājam palielināsies izdevumi par mājokli un, iespējams, mazināsies pirkjspēja, kas negatīvi ietekmēs mazumtirdzniecības nozari. Tikmēr pozitīvu ietekmi veidos dažādie valsts atbalsta pasākumi.

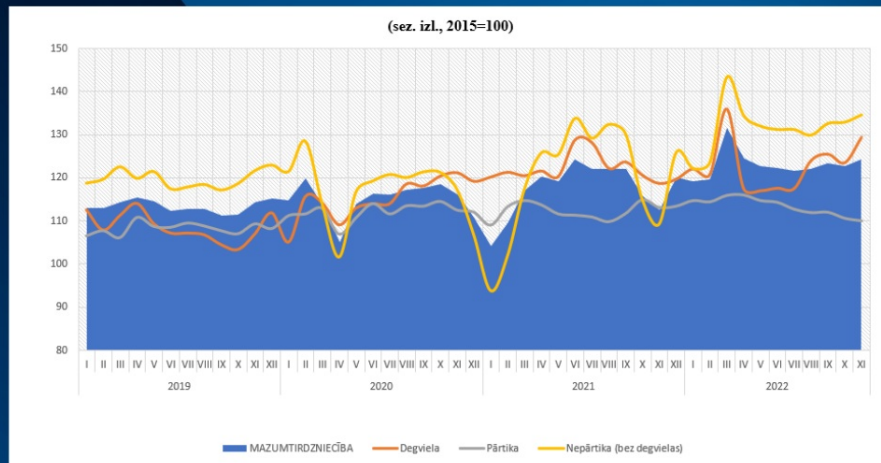
Šā gada novembrī nepārtikas preces bijušas par 27% dārgākas kā gadu iepriekš, bet pārtikas cenas augušas par 30%, tostarp maizes un graudaugu cenas augušas par 35,9%, piena, siera un olu – par 34%, bet alkoholiskie dzērienu un tabakas izstrādājumu – vien par 6,2%. Jāpiemin, ka, norimstot Covid-19 pandēmijai, Igaunijas pierobežā palielinās alkohola tirdzniecības apjomi, kaimiņvalsts iedzīvotājiem izmantojot zemāku alkohola cenu līmeni Latvijā.

Savukārt degviela novembrī tirgota par 9,1% vairāk nekā pērnā gada novembrī. Arī decembrī paredzams noieta palielinājums līdz ar jūtamu cenu samazināšanos. Novembrī degvielas cenas pieaugums gada griezumā pirmo reizi kopš šā gada februāra ir samazinājies zem 30% robežas.

Eiropas Komisijas apkopotais mazumtirgotāju konfidences indekss novembrī uzlabojies līdz ar labiem esošajiem, kā arī paredzamajiem tirdzniecības apjomiem. Taču patērētāju vidū konfidence turpina būt ļoti zema un novembrī bija zemāka kā Covid-19 pandēmijas pirmajā vilnī. Tomēr neraugoties uz zemo patērētāju konfidences līmeni, mazumtirdzniecības apjomi turpina pieaugt. Tas varētu būt skaidrojums ar augsto inflācijas līmeni, iedzīvotājiem izvēloties līdzekļus ieguldīt precēs nevis veidot noguldījumus, kur finansēm līdz ar inflāciju zudis vērtība.

Decembrī mazumtirdzniecības apjomi ierasti ir augstāki, iedzīvotājiem gatavojoties gada nogales svētkiem, un paredzams, ka šā gada decembrī tie būs augstāki kā pērnā gada decembrī. Taču 2023. gada pirmajā ceturksnī tirdzniecības apjomi var arī nepieaugt, pieaugot izdevumiem par mājokli un arī preču cenām turpinot pieaugt vai saglabāties augstā līmenī.

Mazumtirdzniecības apgrozījuma indeksi; sez. izl

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/fm-mazumtirdzniecibas-apjomu-pieaugums-novembri-parsniedz-10>